Flamenco in de beeldende kunst

Voor meer en meer beeldend kunstenaars vormt de flamenco een bron van inspiratie. Hoewel zang en muziek de basis vormen, is de dans visueel het sterkste aspect van de flamenco. Vaak wordt de in kleuren, vormen en lijnen getrainde kunstenaar in eerste instantie getroffen door de prachtige jurken en expressieve houdingen van de flamencodanseressen. Sommigen raken dermate in de ban van de flamenco dat zij ook de vele andere aspecten ervan gaan uitbeelden. Het materiaal en de technieken die zij hiertoe aanwenden zijn zo verscheiden als de dimensies van de flamenco zelf. Het is al zo vaak gezegd, maar flamenco is een manier van leven. Alle kanten ervan worden in de flamenco tot uiting gebracht. Vandaar dat kunstenaars die zo verschillen in visie, werkwijze en materiaalgebruik er toch op hun eigen manier uitdrukking aan kunnen geven.
Dit artikel heeft niet als doel een volledig overzicht te verschaffen van alle kunstenaars in Nederland en België, die zich door de flamenco laten inspireren. Wat het beoogt is u een voorbeeld te geven van hoe de flamenco in de beeldende kunst een inspiratiebron vormt.
Naast het introduceren van werk van enkele individuele kunstenaars, willen wij u graag enige werken laten zien die zijn gemaakt op verzoek van flamencodanseres Lea Alvarez naar aanleiding van de door haar georganiseerde tentoonstelling 'Lorca's Granada'.

Carla Baarspul

Wilhelmina Maas

Haar hele leven heeft Wilhelmina Maas al een band met zigeuners. Haar opleiding tot beeldhouwster volgde zij aan de Rijksacademie van Beeldende Kunsten te Amsterdam. Samen met haar echtgenoot, de beeldhouwer Charles Dumernit, heeft zij een atelier in het Limburgse Holtum. Wilhemina Maas is een gedreven kunstenares. Beeldhouwen is voor haar niet alleen een vak, maar ook een lotsbestemming. Zij kan niet anders dan datgene wat haar wezenlijk raakt een driedimensionale vorm geven.
De houding van flamencodanseressen op hoezen van oude langspeelplaten deed haar interesse voor de flamenco ontwaken. Zij put de inspiratie voor haar bronzen flamencobeelden vooral uit het bezoeken van voorstellingen. Haar beelden van danseressen vallen op door hun warmte en hun aardsheid: geen frèle overgestileerde balletmeisjes, maar robuuste vrouwen, zoals je ze in de flamenco vaak tegenkomt.
Het vervaardigen van een bronzen beeld is een langdurig en ingewikkeld proces dat de nodige vakkundigheid vereist. Wilhelmina Maas beheerst haar vak tot in haar vingertoppen. Haar karakter en levenservaringen verlenen haar werk die extra dimensie waardoor ware kunst zich onderscheidt.
Bij Galerie Knops aan de Steenweg te Sittard valt werk van haar te bezichtigen.

Wilhelmina Maas

Wilhelmina Maas

Voor meer informatie:
Wilhelmina Maas
Gangelstraat 11
6132 HB Sittard
Tel. 046-4585269 / 4854489

Carla Baarspul

Carla Baarspul volgde haar opleiding aan de Wackers Academie in Amsterdam. In de zomer van 1997 raakte zij in het Vondelpark gefascineerd door de flamencovoorstellingen die daar gehouden werden. Zij werd getroffen door de felheid en de passie die de flamencodans uitstraalt en besloot dit als thema uit te diepen. In de tijd daarna schetste zij veel tijdens flamencolessen en flamencovoorstellingen. Vooral de optredens, waarbij de concentratie bijna

Carla Baarspul

tastbaar wordt, zijn voor haar een bron van inspiratie. Als medium gebruikt zij Oost-Indische inkt. Later werkt zij haar tekeningen vaak uit in olieverf.
Momenteel werk zij aan het thema 'muziek/musici'. De bewegingen van solisten en dirigenten lijken vaak sterk op dans. In maart zal een tentoonstelling van dit werk worden georganiseerd.

Voor meer informatie:
Carla Baarspul
Linnaeusstraat 76
1092 CN Amsterdam
Tel. 020-6945810
Internet: xs4all.nl/~aboiten

Ellis Scheijgrond

Reeds als kind raakte Ellis Scheijgrond in de ban van de flamenco. Op twaalfjarige leeftijd bezocht zij Fiesta Gitana in het Kurhaus te Scheveningen. Het waren voornamelijk de prachtige jurken van de danseressen die haar toen inspireerden tot het maken van haar eerste flamencotekening.
Na haar opleiding aan de Koninklijke Academie voor Beeldende Kunsten in Den Haag legde Ellis zich aan de Rotterdamse Academie toe op figuurstudie.
Opgroeiende kinderen namen de jaren daarna veel van haar tijd in beslag, tot ze ongeveer tien jaar geleden op een koude winteravond een oud programmaboekje van Fiesta Gitana vond. Het waren wederom de warmte en de kleuren die haar tot schilderen inspireerden.
Haar eerste flamencoschilderijen waren met olieverf op papier. Daarna ging zij over tot olieverf op linnen, wat een heel ander effect heeft. Na een periode van schilderen waarin de dans centraal stond, legt zij zich de laatste tijd toe op het portretschilderen.
In al haar werk tracht Ellis Scheijgrond de intensiteit van de flamencozang en flamencodans te tonen.
Afgelopen herfst konden we haar werk bewonderen op de tentoonstelling 'Spaanse Passie' in het Provinciaal Centrum Arenberg te Antwerpen. U kunt de schilderijen ook bij de kunstenares thuis bekijken.

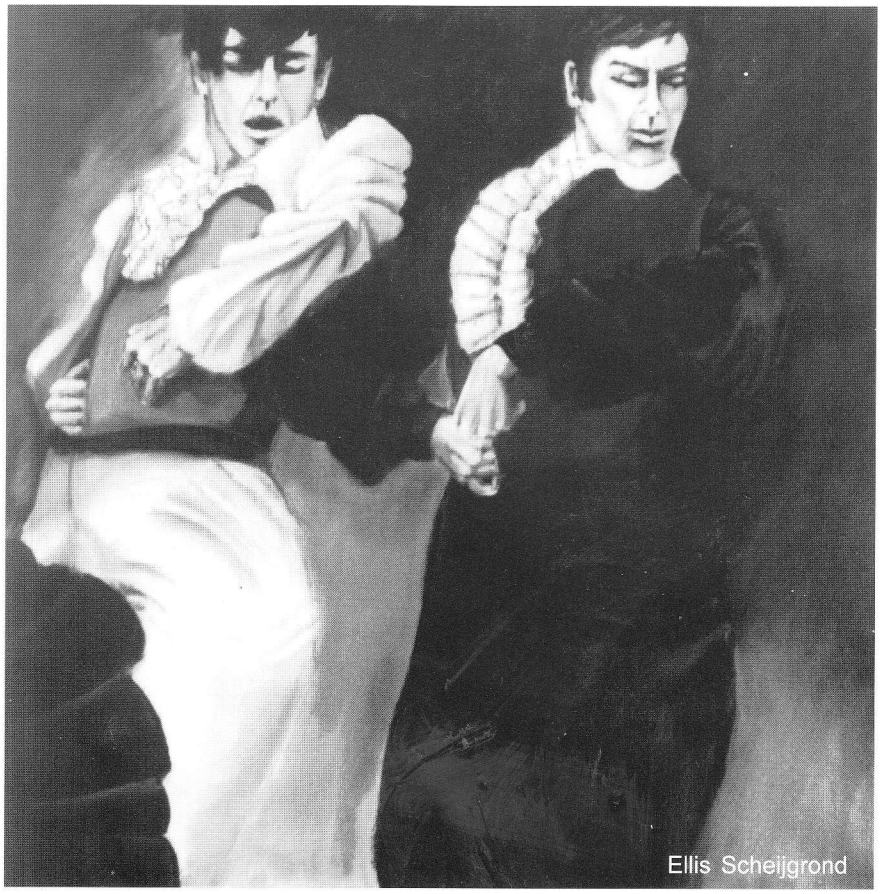
Ellis Scheijgrond

Ellis Scheijgrond

Voor meer informatie:
Ellis Scheijgrond
Herman Bavinckstraat 20
3063 RH Rotterdam
Tel. 010-4526840

Erica Nußbaum

Flamenco vormt ook een bron van inspiratie voor aquarelliste Erica Nußbaum. De sfeer die flamencomuziek en flamencodansers in een zaal creëren, inspireren haar tot het ter plaatse maken van tekeningen. Haar uiteindelijke aquarellen ontstaan praktisch allemaal in haar werkplaats.
Erica's liefde voor de aquarel is begonnen op ongeveer 14-jarige leeftijd. Tijdens haar studie aan de Academie voor Beeldende Kunsten te Utrecht werkte zij voornamelijk met acryl en olieverf. Toch liet de aquarel haar nooit los en na de academie pakte zij deze techniek weer op. Wat haar met name boeit in de aquarel zijn de transparantie en de mogelijkheden die water biedt als het op verschillende manieren wordt toegepast. Haar stijl varieert van realisme via impressionisme tot abstractie, al naar gelang haar behoefte op dat moment. Ze experimenteert met het verloop van 'duidelijke' naar 'onduidelijke' vormen.

Erica Nussbaum